

Prijelomni dani na neki način djele razdoblja. Tako ljudi vjeruju da će sutra biti bolje nego što je to danas, iako su se uvjerali da je danas lošije nego što je to bilo jučer. Dobro je da postoji ugrađeni optimizam. Loše je što se on usprkos svoj svojoj ustrajnosti, u uvjetima turobne depresije kakva je zadnjih godina u Lijepoj našoj, smanjuje. Tome doprinose i tzv. katastrofičari koji ni nakon dva desetljeća ne aplaudiraju vlasti bez obzira s koje strane ona dolazila.

Godina koja upravo završava uobičajena je godina bez bilo kakvih značajnijih promjena. Alibi vladajućih i neuvjerljivost oporbe kreiraju „nove političke snage“ za koje još nije moguće reći da li su samo hit ili „metla“ koja će pomesti postojeće okoštale političke odnose. Mladi imaju pravo da traže promjene. Nadam se da su novi igrači kao što su gospođa Holiy i gospodin Sinčić svijesni svoje odgovornosti. Novi ljudi daju novu nadu. ORaH i Živi zid pokazuju da su im građani spremni vjerovati. Da bi stvari krenule u pravom smjeru potrebno je da spomenute stranke ozbiljno porade na programima na kojima će u narednom razdoblju inzistirati. Ne bi bilo dobro obećati „med i mlijeko“ jer smo se tih priča naslušali. Dovoljno je da obećano izvrše. Svaki pa i najduži put započinje prvim korakom.

Potrošnja u Lijepoj našoj usporava. Kretanje potrošnje izaziva prilične prijepore među ekonomistima. Jedni misle kako samo povećanje potrošnje može dinamizirati gospodarsku aktivnost. Drugi smatraju da je Lijepa naša do sada živjela na kredit i da podignute kredite valja vratiti, jasno, s uvećanim kamatama. U maloj i otvorenoj zemlji kao što je to Lijepa naša postoje znatna ograničenja koja nisu prisutna u razvijenim i velikim zemljama. Tako usporedbe sa SAD-om, Njemačkom, Kinom nemaju nikakvog smisla.

Dobra je vijest da će ove godine saldo na tekućem računu platne bilance biti blago pozitivan. Ima li se u vidu značajni deficit na podračunu dohotka uravnoteženje platne bilance snažan je iskorak u pravom smjeru. Uravnoteženje platne bilance znači da smo povećali štednju na račun potrošnje. I dok, gledano ekonomski, smanjenje finalne potrošnje djeluje na usklađivanje robnih i kupovnih fondova, smanjenje investicijske potrošnje mora se ocijeniti tragičnim čimbenikom koji nas jasno upozorava da u narednom razdoblju nije moguće očekivati značajniji rast gospodarstva.

Ono što nam tvrdoglavo ostaje kao gordijski čvor je skupa i neučinkovita država. Jasno je da

današnja vlast neće baš ništa učiniti kako bi započeo proces restrukturiranja države. Čeka izbore. U slučaju promjene vlasti ostavit će, malo je reći, „vrući krumpir“ budućoj vlasti. Iskustvo nam kazuje da se nova vlast neće na početku snaći što će rezultirati gubitkom prve godine mandata. Potom, sukladno tradiciji, slijedi političko procjenjivanje da li i koliko mjenjati kako bi se osigurali naredni izbori. Za sada je desnica bila umješnija jer je ljevica na valsti provela tek jedan mandat. Novi vjetrovi na političkoj sceni mogli bi promijeniti pravila igre. Daj bože.

Promjene u poreznom sustavu nisu reformskog već političkog predizbornog karaktera. Oporezivanje kamate nije dobro o čemu sam pisao na ovim stranicama. Lokalna uprava i samouprava postaje izvorishtëm mnogim problemima koji bi mogli eskalirati dodatnim pogoršanjem socijalne slike Lijepe naše.

Oporba nas uvjerava kako ima program koji će Hrvatsku izvući iz krize. Treba li ko papiga ponavljati da je u Lijepoj našoj oporba uvijek tvrdila isto. Kada je došla na vlast pokazalo se je da je imala neki skrpani program koji više odiše dobrim željama i ushićenju/nadahnuću danog trenutka nego program koji je utemeljen na analizama i resursima/ograničenjima s kojima raspolaže Lijepa naša. Zato pozivam oporbu da objavi svoj program izlaska iz krize. Ukoliko je odista dobar tada će joj građani Lijepe naše Â dati povjerenje i neće morati raditi široke koalicije koje, po prirodi stvari, smanju učinkovitost izvršne vlasti. Navedeno vrijedi i za nove politčke zvijezde. Skrivanje programa nije ništa drugo nego smokvin list kojim se želi pokriti neutemeljna retorika odnosne stranke.

Kratko rečeno u novoj godini očekujem daljnje smanjenje gospodarske aktivnosti za najmanje jedan posto. Nastavit će se iseljavanje iz Lijepe naše što će smanjiti broj nezaposlenih. Zaposleni će slijedeće godini primati realno nešto niže plaće u odnosu na ovu godinu. Problem glede mirovina će se zaoštriti i otvorit će se rasprava da li je moguće održati postojeći sustav mirovina.

Promjene u zdravstvu su mi i nadalje neshvatljive, recimo izlazak HZZO-a iz državne riznice, što znači da je moguće očekivati dodatne probleme na ovom području iako nas uvjeravaju u sprotno.

Znanost i obrazovanje je u postojećoj konstelaciji ukupne društvene politike „šesto prase“ što pokazuje, po meni dokazuje, da nije realno očekivati boljitak sutra u odnosu na stanje koje imamo danas.

2015.

Autor Guste Santini

Srijeda, 31 Prosinac 2014 16:59

Usprkos svemu, ostajem optimist, rastući socijalni problemi u Lijepoj našoj prisilit će vlast i oporbu da se odgovornije prihvate posla. Ponavljam već sam 2000. godine predlagao veliku koaliciju koja, jasno, nije prihvaćena. Dosadašnja ocijena rad sviju vlada nije zadovoljavajuća.